

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.218 din 24 iulie 2025

Ministerul Educației și Cercetării
cancelaria@mec.gov.md

copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost normativ a instituțiilor publice de învățământ preșcolar și de învățământ general cu programe de diferite niveluri sau programe integrate din subordinea autorităților publice locale de nivelul întâi și al doilea (număr unic 560/MEC/2025)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-7322 din 07.07.2025, privind avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost normativ a instituțiilor publice de învățământ preșcolar și de învățământ general cu programe de diferite niveluri sau programe integrate din subordinea autorităților publice locale de nivelul întâi și al doilea (număr unic 560/MEC/2025) și comunică următoarele obiecții și propuneri.

1. Atragem atenția autorului că pct. 9 din Metodologie (*Autoritățile publice locale vor asigura finanțarea* Instituțiilor și a filialelor *cel puțin la nivelul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale*) intră în contradicție cu pct. 4 (*Metodologia se aplică pentru calculul finanțării de la bugetul de stat, prin serviciile cu destinație specială, a educației timpurii și cuprinde: cheltuielile pentru Suplimentar, educaționale și de îngrijire a copiilor cu vârsta de la 2 până la 6 (7) ani. sau din Instituțiile vizate în prezenta Metodologie pot fi finanțate din bugetele locale sau alte surse de finanțare legale*). Pe lângă coliziunile de reglementare, această formulare este una inacceptabilă, însemnând sarcini impuse în lipsa acoperii surselor de finanțare și riscuri pentru funcționarea instituțiilor. În acest sens, **solicităm formularea normei prevăzute la pct. 9, cu caracter de recomandare.**

2. Solicităm completarea proiectului cu o normă care să prevadă rezervarea în administrarea fondatorilor instituțiilor a 10 % din volumul alocațiilor pentru echilibrarea bugetelor instituțiilor, pentru soluționarea problemelor curente neprevăzute sau de urgență (ale instituțiilor).

3. În condițiile în care proiectul urmărește transferarea, cel puțin parțială, a responsabilităților financiare către autoritățile publice locale și nu este asigurată plener acoperirea cheltuielilor instituțiilor, persistă riscurile ca unele din instituții să își înceteze activitatea. În condițiile în care copii sunt incontestabil viitorul comunităților și a țării, nu

există loc de experimente în acest sector. Este necesară asigurarea clară a resurselor necesare pentru fiecare copil care necesită instituționalizarea preșcolară.

4. Este justificată înființarea unei entități cu rol consultativ (de exemplu un consiliu consultativ), cu participarea MEC, MF, CALM și a reprezentanților APL în care funcționează instituția, care să asigure verificarea și monitorizarea aplicării formulelor de calcul, evaluarea anuală a impactului și formularea propunerilor de ajustare, fapt ce va diminua și riscurile de alocare discreționară și disproporționată a resurselor financiare.

5. Este necesară consacrarea expresă a interdicției de închidere a instituțiilor cu efective reduse de copii, sub pretextul eficienței financiare și reorganizării, și **mecanisme de protecție astfel încât nici un copil să nu rămână în afara instituționalizării preșcolare (conform principiului consacrat de Codul familiei vizând interesul superior al copilului).**

6. Este necesară **consacrarea unor reguli clare și previzibile privind investițiile capitale** (alocarea de resurse pentru reparații, eficiență energetică, modernizări), inclusiv prin cofinanțare.

7. **Este necesară simplificarea formulelor complexe și sofisticate.** În actuala redacție, acestea practic nu sunt verificabile în lipsa unui soft specializat și a cunoștințelor specializate. Afara de diminuarea unui control real asupra calculelor, aceasta nu va permite nici formularea prognozelor bugetare.

8. Este necesară clarificarea aspectelor instituțiilor create și întreținute anterior cu sprijinul partenerilor de dezvoltare și care actualmente vor avea o lipsă de claritate și previzibilitate sub aspectul finanțării.

9. Solicităm luarea în considerație și a obiecțiilor și recomandărilor expuse în adresa Primăriei municipiului Chișinău nr. 2-01/2-147 din 18.07.2025 (se atașează).

CALM consideră că pentru promovarea proiectului Metodologiei este imperios necesară luarea în considerație a propunerilor și observațiilor expuse.

Anexa: Opinia Primăriei mun. Chișinău la proiectul propus pentru Avizare.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM